

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE DECEMBER 2024 NO. 11

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
John van Mil
De Kranshof 86
4005 DC Tiel
john@vanmil-tiel.nl
06-53757004

Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties

ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Redactie: Ton Schiltmans

Aanleg pluktuin vertraagd

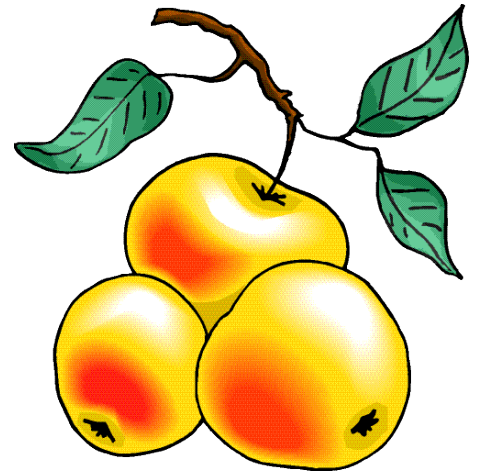
De aanleg van het voedsel-
park Lingerijk loopt vertra-
ging op. De reden is dat er
hobbels zijn opgetreden in de
vergunningaanvraag.

Daardoor kan het omvang-
rijk grondwerk, nodig voor
de aanleg van de verschillen-
de biotopen, zoals de vijver, het drasland en het hoger liggende
deel voor de pluktuin en het parkbos, waarschijnlijk niet
voor het plantseizoen afgerond worden. Ook al omdat de
bodemgesteldheid het nodig maakt om allereerst de bovenlaag
van vruchtbare teeltaarde te verwijderen, om deze na de acci-
dentatie van het terrein weer terug te leggen.

Wanneer de werkzaamheden dan wel kunnen starten is
momenteel onduidelijk. Mocht het deze winter nog niet luk-
ken, dan is het volgens de ecologen beter om pas na de zomer
met het graafwerk te starten om ecologische schade te vermij-
den. De aanplant zou dan eind 2025 uitgevoerd kunnen wor-
den.

Niettemin gaat het met de beheerstichting van Park Lingerijk
de goede kant op. Verschillende ter zake kundigen hebben
zich inmiddels aangemeld om de stichting handen en voeten te
geven, en een groep enthousiaste vrijwilligers uit de omgeving
van het park, gaat brainstormen over waarmee en hoe zij kan
bijdragen in de toekomstige exploitatie van het park.

Het voorlopig bestuur laat regelmatig nieuwsbrieven uitgaan.
Wilt u die ontvangen, of wilt u zich mede inzetten voor de
realisatie van het park, op welke manier dan ook, dan kunt u
zich aanmelden bij jos.v.hal@gmail.com.

Populier niet populair

Volgens een bericht in dagblad De Gelderlander van 22 november, is de gemeente Tiel in een juridische strijd gewikkeld over het al dan niet kappen van een populier. Waar gaat het volgens de berichtgeving om? Aan de Kruisstraat worden acht vrijstaande villa's gebouwd. Ter plaatse staat aan de zelfde straat een vijfenveertig jaar oude, grote en hoge populier. De toekomstige eigenaar van een van de woningen vindt dat de boom straks voor veel schaduw in zijn tuin zorgt en dat de bladval in zijn tuin ook fors wordt. Omdat populieren in zijn visie niet heel bijzonder zijn, heeft hij een kapvergunning aangevraagd. Maar die wordt geweigerd door de gemeente, die de populier juist waardevol vindt, want het is een zogenaamde Marilandica, die wat breder uitgroeit dan de doorsnee peppel en ook wat ouder kan worden. Voorts vindt zij de boom belangrijk voor stads- en landschapsschoon en is er waarde voor milieu en fauna. Zo zorgt hij voor CO2 opname, fijnstofafname en huisvesting voor vogels.

Het gevolg van de vergunningweigering is dat de aanvrager bezwaar aantekende, waarop de bezwarencommissie hem in het gelijk stelt. Het gaat hier namelijk om een bijzondere situatie, want in het woningbouwgebied ter plaatse is het concept Buiten Wonen van kracht. Dit houdt in dat er in het voormalig agrarisch gebied villa's gebouwd mogen worden op percelen van tenminste anderhalf hectare, mits het grootste deel van het perceel wordt ingericht als een openbaar park. En in dat zes hectare grote park, behorend bij de genoemde acht villa's, worden veertig verschillende bomen gepland. De commissie ziet dat als vervanging van de populier, ook al zijn het dan geen populieren.

Ondanks deze uitspraak weigert het stadsbestuur alsnog om vergunning te verlenen en laat het aankomen op een eventuele gang naar de rechter. Tot zover in vrije vertaling en met enige aanvulling het verslag in De Gelderlander.

Nu gaan wij een beetje de stoel van de rijdende rechter innemen, en stellen vast dat de gewraakte populier áán de Kruisstraat staat, dus aan de openbare weg en niet in particuliere grond. De vraag daarbij is wel of de boom nog onder het plantrecht valt, wat wil zeggen dat in het verleden een perceeleigenaar nog wel eens recht had om bomen te planten in de berm van de aan zijn perceel grenzende weg. Maar dat recht is veelal afgebouwd nu er nauwelijks nog klompen worden gemaakt en indien nog geldend, vaak niet meer bekend bij nieuwe perceeleigenaren. Het concept Buiten Wonen beoogt het voormalig groene gebied, dat voor moderne agrarische exploitatie niet meer rendabel is, toch haar groene karakter te laten behouden door er op genoemde voorwaarden villabouw toe te staan. De aanplant van de bomen is derhalve bedoeld om het wegvallen van de agrarische teelt te compenseren, ook op de plaatsen waar nu de villa's staan. Van overcompensatie kan dus nauwelijks of geen sprake zijn, dus ook niet ter compensatie van een tot het openbaar groen behorende te kappen populier. Bovendien was en is de gelaakte boom onderdeel van het groene landschap, wat dus wordt beoogd groen te blijven, waarbij het geringe aantal

villa's feitelijk als hulpmiddel dient. De boom heeft daardoor een primaire waarde ten opzichte van de villa. De keuze voor het bouwvlak van de villa had men desgewenst ook aan kunnen passen, zodat het tuindeel afdoende buiten de schaduw en bladval zou komen te liggen. Compensatie wordt overigens alleen toegepast als er om echt dwingende reden een boom op enige plaats moet verdwijnen en niet verplant kan worden. Dan kan er op een andere locatie in de beurt een nieuwe boom voor in de plaats worden geplant, of, indien die mogelijkheid er niet is, een bedrag in het zogenaamde bomenfonds worden gestort. Schaduw en bladval kunnen met alle goede wil niet als dwingende redenen gelden. Zo'n situatie komt in de lanen van menige binnenstad voor, zonder dat het door aanwonenden als ernstige overlast wordt ervaren. De bezwarencommissie maakt dan ook een denkfout door blijkbaar niet stil te staan bij het al of niet aanwezig zijn van een dwingende reden, maar te stellen dat de boom gerust kan verdwijnen omdat er elders bomen geplant worden. De commissie legt daarmee een verband dat er in wezen niet is. Dat is de wereld op zijn kop. De commissie heeft blijkbaar ook geen inzicht gehad in het doel en de betekenis van het concept Buiten Wonen en het lijkt er op dat de gemeente verzuimd heeft haar daar uitleg over te geven.

Weliswaar als lekenrechters en niet geheel onbevooroordeeld stellen wij dus de gemeente in het gelijk.

Als wij op de stoel van Waardevol Tiel gaan zitten, dan geven wij de gemeente zelfs een groot compliment dat zij bij dergelijke flauwe kul als schaduw en blad in de tuin niet door de knieën gaat. Als dat een norm zou zijn om bomen te kappen, dan zou er nauwelijks nog een boom in de binnenstad kunnen staan. Overigens is er in het verleden in een Tielse bomenbeurt wel een enorme kaalslag geweest wegens last van vogelpoep en bomensap op geparkeerde auto's. Een bomenbeurt zonder bomen. Hoe krijgt men het verzonnen? Ook dat overwegend, stellen wij dat er nog altijd meer bomen waar dan ook verdwijnen, dan er geplant worden. Zo staat er ook in de zelfde editie van De Gelderlander te lezen dat er bij de dijkversterking tussen Tiel en Waardenburg niet minder dan tweeduizendvijftig bomen gekapt zouden zijn. Of er dan elders ook dat aantal wordt herplant staat er niet bij, maar zelfs als dat het geval is, dan blijft een jonge aanplant ver achter bij de ecologische capaciteit van de verdwenen volwassen bomen. Zuinig zijn dus op gezonde volwassen bomen is onze visie en devies.

De woningeigenaar aan de Kruisstraat willen wij adviseren onze uitspraak ter harte te nemen en eens na te denken over de voordelen van de boom. Die geeft schaduw in de tuin, wat toch maar mooi een parasol uitspaart in de zomerse hitte. Bovendien wordt uw tuin in de herfst prachtig afgedekt door vallende bladeren, wat niet alleen een mooi herfstbeeld geeft, maar ook het gazon beschermt tegen vorstschade en mosgroei. En als het blad een beetje op een hoop waait, misschien wil er dan wel zo'n leuk egeltje winterslaap onder gaan houden. Daar kunt u mee geuren bij uw visite van 'kijk daar slaapt een egeltje in mijn tuin', bofkont die u bent.

Jachthaven

Zoals wij in het maandblad van november al meldden, liggen er in de Tielse haven twee historische schepen: de Neeltje Jantje en de Hendrikus. Daarmee worden rondvaarten gehouden om het onderhoud van de schepen te kunnen bekostigen. Maar de huidige ligplaatsen zijn daar niet geschikt voor. Daarom zou men graag gebruik willen maken van de uit te baggeren kleine jachthaven, die wegens de ontstane ondiepte niet meer door de pachter, zijnde Watersportvereniging De Waal, gebruikt wordt. Nu acht Waardevol Tiel het bestaan en de exploitatie van de schepen van belang als aanvulling van het historisch aanzien van de binnenstad. Daarin staan wij niet alleen, want het college deelt onze mening en wil er ook werk van maken om het havendeel uit te baggeren en van een stevige aanlegsteiger te voorzien. Maar de vraag is wat de watersportvereniging daar eigenlijk van vindt.

Om dit uit te zoeken zijn John van Mil en ikzelf bij het bestuur van deze vereniging op bezoek geweest en ondervonden daar lang geen afwijzende houding. Maar zorgen zijn er ook. Zo is de vereniging geenszins tegenstander van de activiteiten met de historische schepen, maar willen daar toch geen overlast van hebben. Zij ziet niet graag dat een toenemend aantal dagjesmensen gebruik gaat maken van de faciliteiten van de club, zoals van het toilet en de parkeerplaats. Ook het plaatsen van reclameborden en dergelijke worden in principe niet toegestaan en zij vindt ook dat activiteiten in de vorm van Bed en Breakfast te ver gaan. Want zij had begrepen dat de historische stichting daar plannen voor zou hebben.

Dat de vereniging de kleine jachthaven niet meer zou gebruiken berust blijkbaar op een misverstand, want hoewel de ondiepte wel hinder geeft, worden in het seizoen daar nog de kleinere boten van de clubleden aangemeerd, teneinde in de grote haven meer plaats te kunnen bieden aan passanten. Wel is de bestaande steiger in de kleine haven aan vervanging toe, maar de vereniging, die zich geheel zelfstandig moet bedruipen, heeft geen middelen voor de aanleg van een nieuwe steiger. Indien de gemeente een nieuwe steiger zou bekostigen, dan zou dat de club wel helpen. Maar of er in de kleine haven wel voldoende manoeuvreerruimte voor de nogal grote monumentale schepen is betwifelen de bestuurders. Dat zou hooguit mogelijk zijn bij de ingang van dat haventje.

Toch wil het bestuur onder goede voorwaarden wel meewerken aan een geschikte ligplaats voor de schepen, maar uiteindelijk beslist haar Algemene Ledenvergadering daarover. De bestuurders zeggen ons toe om het vraagstuk daar aan de orde te stellen.

Ton

Komende vergadering donderdag 19 december.

Aanvang 19.30 uur. Plaats: Kerkstraat 32.

Eerstvolgende vergadering 16 januari 2025